

[Avaleht](#) > ... > [Perekonnaasjad Ja Pärimine](#) > [Abielu Ja Registreeritud Kooselu Varalised Tagajärjed](#) [Registreeritud Kooselu Varalised Tagajärjed](#) > [Belgium](#)

Registreeritud kooselu varalised tagajärjed

Sisu koostaja:

European Judicial Network
(in civil and commercial matters)

1 Kas liikmesriigis on erinevaid registreeritud kooselu vorme? Palun selgitage nende vormide erinevusi

Belgias on ainult üks registreeritud kooselu vorm, nimelt seaduslik kooselu (*wettelijke samenwoning*). Seadusliku kooselu korral säilitab kumbki partner vara, mille omandiõigust ta suudab tõendada. Olemas on ka ühisvara, st vara, mille omandiõigust kumbki partner ei suuda tõendada (vana tsiviilseadustiku artikli 1478 esimene ja teine lõik).

2 Kas liikmesriigis on registreeritud kooselu jaoks kehtestatud seadusjärgne varasuhe? Mida see endast kujutab? Missuguste registreeritud kooselu vormide suhtes seda kohaldatakse?

Kui kaks koos elavat isikut esitavad oma kohaliku omavalitsusüksuse perekonnaseisuametile seadusliku kooselu deklaratsiooni, saavad neist registreeritud partnerid. Seadusliku kooselu deklaratsioon esitatakse kirjalikult ühise elukoha järgsele perekonnaseisuametile ja amet kinnitab deklaratsiooni kättesaamist. Sellise deklaratsiooni esitamiseks peavad partnerid olema täisealised ja teovõimelised. Nad ei tohi olla juba abielus ega esitanud juba seadusliku kooselu deklaratsiooni (vana tsiviilseadustiku artikkel 1475).

Seaduslik kooselu loob mitmesugused õigused ja kohustused, mida ei saa vastastikusel kokkuleppel muuta. Esiteks on perekonna eluase ja sealsed majatarbed kaitstud: perekonna eluaseme omanik ei tohi neid teise partneri nõusolekuta müüa ega hüpoteegiga koormata. Teiseks on mõlemad partnerid kohustatud panustama kooselu kuludesse proportsionaalselt oma sissetuleku suurusega. Samuti vastutavad mõlemad partnerid solidaarselt kõigi võlgade eest, mis neil tekivad kooselu ajal või seoses perekonna eluasemes elavate laste kasvatamisega.

3 Kuidas saavad registreeritud elukaaslased oma varasuhet korraldada? Millised ametlikud nõuded sellisel juhul kehtivad?

Seaduslikult koos elavad isikud saavad oma kooselu korraldada kooselulepinguga (*samenlevingsovereenkomst*). Vana tsiviilseadustiku artikli 1478 lõike 4 kohaselt peavad sellised lepingud olema notariaalselt tõestatud.

Põhimõtteliselt säilitab kumbki seadusliku kooselu partner oma vara. See vara jääb lahusvaraks. Kumbki partner säilitab seega vara, mis kuulub talle kooselu alguses, ja vara, mille omandiõigust ta suudab tõendada. Lisaks säilitab kumbki partner ka nimetatud varalt saadud tulu ning tööst või sissetuleku asendamisest saadud tulu.

Kogu muud vara käsitatakse jagamatuse õigusliku eelduse alusel mõlemale partnerile kuuluvana. Kummagi partneri omaks loetakse sellest jagamata varast võrdne osa, kui ei ole kokku lepitud ja nõuetekohaselt

tõendatud teisiti.

4 Kas varasuhte korraldamise vabadusel on ka piiranguid?

Seaduslikult koos elavatel partneritel ei ole oma varasuhte reguleerimisel piiramatut vabadust. Nad ei tohi perekonna eluaseme kaitse eeskirjadest ega kooselu kuludesse proportsionaalselt panustamise eeskirjadest kõrvale kalduda. Kooselulepinguga võivad nad aga oma õigusi teineteise suhtes piiratud ulatuses laiendada. Selline leping ei tohi piirata partnerite isikuvabadust ja partnerid peavad järgima vanema hooldusõiguse eeskirju. Samuti ei saa partnerid kooselulepinguga reguleerida pärimisõigusi. Kui nad soovivad teineteisele (suuremaid) pärimisõigusi anda, võivad nad näiteks koostada testamendi.

5 Millised on kooselu lõpetamise või kehtetuks tunnistamise õiguslikud tagajärjed registreeritud kooselust tulenevale varasuhtele?

Seadusliku kooselu saab lõpetada kirjaliku avaldusega, mis esitatakse seaduslike elukaaslaste vastastikusel nõusolekul või mille üks neist esitab ühepoolselt selle kohaliku omavalitsusüksuse perekonnaseisuametile, kus elavad mõlemad pooled või elab üks neist. Lisaks lõpeb seaduslik kooselu ühe partneri surma või partnerite omavahelise abiellumise korral.

Põhimõtteliselt säilitab kumbki partner oma vara. Kumbki partner säilitab vara, mis kuulub talle kooselu alguses, ja vara, mille omandiõigust ta suudab tõendada. Võlausaldajate olemasolu korral võib omandiõiguse tõendamiseks esitatud arve kaitsta arestimise eest selle partneri vara, kes ei ole võlgnik. Kumbki partner säilitab oma tööst või sissetuleku asendamisest saadud tulu, ent kõik ülejäänud loetakse jagamatult mõlemale kuuluvaks. Kummagi partneri omaks loetakse sellest jagamata varast võrdne osa, kui ei ole kokku lepitud ja nõuetekohaselt tõendatud teisiti.

6 Kuidas mõjutab registreeritud kooselust tulenevaid varalisi tagajärgi ühe registreeritud elukaaslase surm?

Kui üks registreeritud partner sureb, saab elusolev partner kasutusvalduse varale, mis on perekonna peamine eluase, sealhulgas majatarbed (tsiviilseadustiku artikkel 4.23). Registreerimata kooselu puhul see nii ei ole.

Selle pärimisõiguse vormi korral ei ole ette nähtud õigust sundosale nagu abielupaaride puhul. See tähendab, et elusolev partner ei saa nõuda miinimumosa, kui tema pärimisõigusi mõjutavad teatavad annetused või annakud. Lisaks võib partner selle pärimisõiguse seadusliku kooselu lõpetamise teel tühistada.

Partnerid, kes soovivad teineteisele jätta rohkem kui perekonna eluaseme ja majatarvete kasutusvalduse, võivad teha testamendi. Koos elavad paarid, kes ostavad eluaseme, võivad müügilepingusse lisada ka vara juurdekasvu klausli. See klausel tagab, et kauem elaval partneril on võimalik omandada eluaseme täielik omandiõigus.

7 Milline ametiasutus on pädev tegema otsuseid registreeritud kooselust tulenevate varaliste tagajärgedega seotud asjades?

Registreeritud kooselust (seaduslikust kooselust) tulenevate varaliste tagajärgedega seotud asjades on pädev perekonnakohus.

8 Kuidas mõjutavad registreeritud kooselust tulenevad varalised tagajärjed registreeritud elukaaslase ja kolmanda isiku vahelisi õigussuhteid?

Võlgade eest, mille üks registreeritud partner on seoses kooseluga ja partnerite kasvatatavate lastega tekitatud, vastutab solidaarselt ka teine partner (vana tsiviilseadustiku artikli 1477 lõige 4). Registreerimata kooselu puhul see nii ei ole.

9 Palun kirjeldage lühidalt oma riigis kooselu lõppemise korral kohaldatavat vara jagamise või realiseerimise menetlust

Põhimõtteliselt säilitab kumbki partner oma vara.

Jagamata vara võib ühisel kokkuleppel likvideerida ja jagada. Kui seaduslikud elukaaslased kokkuleppele ei jõua, koostab perekonnanõukogu poolt eelnevalt määratud notar-likvideerija aruande, mille pooled võivad heaks kiita. Kui nad seda heaks ei kiida, peaksid nad esitama ametliku vastuväite. Seejärel võib perekonnakohus teha kohtuotsuse, millega ta kinnitab vara jagamise aruande kavandi ja lükkab vastuväited tagasi või otsustab, et vastuväited on (tervikuna või osaliselt) põhjendatud.

10 Milline on kinnisvara registreerimise menetlus ning milliseid dokumente või teavet harilikult kinnisvara registreerimiseks nõutakse?

Kinnisvara tuleb notariaalakti alusel kanda Pärimisdokumentide Üldameti (*Algemene Administratie van de Patrimoniumdocumentatie*) pädeva büroo peetavasse registrisse.

Viimati uuendatud: 31/03/2026

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.